

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัย : นางสาวสิริพร ตันฑารักษ์

ที่ปรึกษา : ดร.รัตนะ บัวสนธ์

ประเภทบทนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิจัยและพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2542

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยเพื่อ 1) สำรวจความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน 2) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษา 3) ทดลองใช้โปรแกรมสุขศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 4) ประเมินผลการใช้โปรแกรมสุขศึกษา การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่รักษาด้วยการรับประทานยาเม็ด ในเขตตำบลนครไทย จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละของค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษา ได้ใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของโปรแกรมสุขศึกษา จำนวน 5 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพได้แก่ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลเนินมะปราง จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ โปรแกรมสุขศึกษาเพื่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน และแบบสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง และร้อยละของค่าเฉลี่ย

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมสุขศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองได้แก่ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนครไทย จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ โปรแกรมสุขศึกษาเพื่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน และแบบสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบทีแบบไม่อิสระ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้โปรแกรมสุขศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ให้สุขศึกษา และผู้ป่วยโรคเบาหวานที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ป่วยโรคเบาหวาน มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 55.51
2. โปรแกรมสุขศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องและเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับผู้ป่วยโรคเบาหวาน และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.59/84.67
3. ภายหลังการใช้โปรแกรมสุขศึกษา ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมสุขศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. เจ้าหน้าที่ผู้ให้สุขศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมสุขศึกษาในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก แต่ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีความคิดเห็นว่า โปรแกรมสุขศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด